

Korai holdsarló - megfigyelések

1984 második felében több sikeres holdsarló-észlelés történt, főleg az augusztusi újhold idején.

Augusztus 25-én hajnalban Pécs-Vasason hat fő /Fábián Zsolt, Halmi Gábor, Keszthelyi Sándor, Laky Éva, Nagy-Mélykúti Ákos és Toldi Anita/ a felhőzet között bújkáló Holdat figyelte meg 02:20-03:13 UT között. Eleinte 5, végül 15° magasan látszott a horizont felett. A sarló íve 140° volt, az erős hamuszürke fényen a tengerek is látszottak. A Hold kora 40^h 13^m volt.

Augusztus 28-án este öt helyen figyelték meg a Holdat: 17:30 UT-kor pillantotta meg Zajáczy György Debrecenből. A sarlót több mint fél órán át követni tudta szabadszemmel. Ez 46^h 04^m kort jelent.

17:40 UT-kor vette észre Busa Sándor Harkakötönyben. Felhőtlen, tiszta égen már a napnyugta utáni percekben látszott a Hold vékonyka, 160-165°-os ívű sarlója szabadszemmel. 7x35-ös binokulárral a peremvidéki kráterek, medencék, s a hamuszürke fény is jól látszott. A Vénusz a sarlótól délre látszott. A hamuszürke fény 18:32-kor, maga a Hold 18:40 UT-kor tűnt el. A kora 46^h 14^m volt.

17:48 UT-kor vette észre Fábián Zsolt Budapestről, a felhőtlen, alul vörös égen jól látszott. A sarló 140°-os ívnyi volt, a hamuszürke fény látszott, de benne a tengerek nem. Kora 46^h 18^m volt.

18:00 UT-kor Halmos Éva Pécsről látta a holdsarlót. A már sötét égen szabadszemmel gyengén, alacsonyan látszott a vékony sarló. A Hold kora 46^h 34^m volt.

18:14 UT-kor vette észre Szabó Sándor Bólyban. Fényesen, vékonyan és könnyen látszott, 7x50 B-al nagyon szép volt a látvány -- 18:28 UT-ig tudta követni. ORWO NC 21 színes filmre lefényképezte Zenit-E géppel 8/270-es telével. 46^h 48^m kora volt a sarlónak.

Szeptember 26-án este sípos László Dúsnokon észlelte 16:15-16:30 UT között. A Hold már közel volt a látóhatárhoz. A keskeny sarlón 20x50 B-al alakzatokat figyelt meg, 63/840-es Telementorral pedig a felszín igen szépen látszott, de a hamuszürke fény még így sem. A Hold 37^h 04^m-es volt.

Október 23-án hajnalban Kósa-Kiss Attila és Bereczki József Nagyszalontán a már pirkadó égen vette észre a Holdat, amint hazafelé tartottak a munkából. A kitűnő átlátszóságú égen a sarló is, a hamuszürke fény is feltűnően látszott. Tervük volt, hogy minél tovább, napkeltéig követik szemmel, de 04:50 UT-kor egy felhősáv végleg eltakarta. Így észlelésük 31^h 59^m kort jelent.

Végül november 21-én hajnalban Keszthelyi Sándor Pécs-Vasason 05:10-05:43 UT között figyelte az egyre világosodó DK-i felhőtlen égen. Jól látszott, később azonban a pirkadati fényzónbe veszett, végülis 41^h 15^m korú volt.

KESZTHELYI SÁNDOR

